

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Slutstädning av vårdplats/vårdrum inom hälso- och sjukvård i Region Halland

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)

[1. Slutstädning efter patient \(utan känd smitta\)](#)

[Metod/medel](#)

[Punktdeinfektion](#)

[Exempel på kritiska punkter](#)

[Tvätt och avfall](#)

[Städning av golv](#)

[2. Slutstädning efter patient med känd smitta](#)

[3. Slutstädning efter patient med MRSA, VRE, ESBL-CARBA, Calici och Clostridioides difficile \(Kan beställas av smittstäd\)](#)

[Ansvar](#)

[Referenser](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Syfte

Att erbjuda varje patient en smittrenad vårdplats. Det innebär att mängden föroreningar och mikroorganismer i miljön har minimerats till en nivå som inte innebär risk för överföring av smitta.

Slutstädning av vårdplats/vårdrum kan utföras av vårdpersonal eller städpersonal. Den som utför städningen ska vara utbildad i de städmetoder som används.

Slutstädning ska ske i samband med att patient:

- Byter vårdplats
- Avslutar isolering (t.ex. efter tarmsmitta)
- Skrivs ut

Slut-/smittstädningen är indelad i tre kategorier:

1. Slutstädning efter patient (utan känd smitta)

2. Slutstädning efter patient med känd smitta

t.ex. Rotavirus, diarrésjukdomar, klassisk ESBL, influensa, RS, Covid-19, kikhosta, vattkoppor, mässling och högsmittsam lungtuberkulos.

3. Slutstädning efter patient med MRSA, VRE, ESBL-CARBA, Calici och Clostridioides difficile (Kan beställas av smittstäd)

Det kan också gälla patienter med andra bakterier som har resistensmekanismer vilka kräver vårdhygienisk uppmärksamhet. Bedömning sker i samråd med Vårdhygien.

Tillägg:

Blod ska alltid bedömas som smittsamt oavsett känd eller icke känd smitta

1. Slutstädning efter patient (utan känd smitta)

Utrustning

Upphandlad städutrustning och rent städmaterial ska finnas tillgängligt på varje vårdenheter. Använt städmaterial för flergångsbruk läggs i avsedd påse för att omhändertas och tvättas på städservice. Övrig städutrustning desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande i direkt anslutning till att städningen utförs. All städutrustning måste kunna tvättas och/eller ytdesinfekteras alternativt vara engångs. Den som använt städutrustningen ansvarar för rengöring av denna. Städpersonal ansvarar för påfyllning av städmaterial om ej annat avtalats.

Före slutstädning

Slutstädning av vårdrum/vårdplats innefattar ytor, inventarier och utrustning med tillhörande hygienrum och ev. förrum/sluss.

- All utrustning ska om möjligt rengöras/desinfekteras i spol-/diskdesinfektor. I de fall denna desinfektionsmetod inte är möjligt ska utrustning desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande
- Engångsmaterial ex. blöjor, toalettrulle och annat material som förvaras i hygienutrymme och riskerar att ha kontaminerats ska kasseras
- Byt fjärrkontrollsfodral. Rengör/desinfektera fjärrkontrollen innan byte till nytt fodral
- Liftskynke skickas till tvätt
- Material/textilier i stängt närförråd, t.ex. i sluss som ej vidrörts av patient och som kan bedömas rent, behöver inte kasseras

Medicinteknisk utrustning såsom pumpar, NEWS-apparater, bladderscan m.m. ansvarar vårdpersonal att rengöra och desinfektera. Dialog med städpersonal då utrustning ska vara kvar på sal vid slutstäd där miljöödning sker, för att säkerställa att allt städats.

Metod/medel

För städning/desinfektion av vårdmiljö är den mekaniska bearbetningen, dvs gnugga ordentligt, avgörande för att uppnå ett fullgott resultat.

Arbeta utifrån att vi inte vet vad respektive patient eventuellt har för smitta. Miljön kan vara mer kontaminerad om patienten har riskfaktorer såsom kräkningar, diarré, eksem eller vätskande sår. Värdera också övrig nedsmutsning, vårdtid med mera.

Rengör först med vatten och rengöringsmedel under noggrann mekanisk bearbetning. Desinfektera därefter med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande på [kritiska punkter](#). Viktigt att ytan är torr innan ytdesinfektionen startar annars späds ytdesinfektionen ut och effekten uteblir.

För ytdesinfektion och punktdesinfektion rekommenderas alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid). Vid stora spill av kroppsvätska, använd något uppsugande material som tokar upp spillet innan städning påbörjas.

Metodbeskrivning

1. Starta med vatten och rengöringsmedel.
Använd engångsduk/tvättlapp. Doppa den rena engångsduken i lösningen och bearbeta ytan noggrant mekaniskt tills den är synligt ren. OBS! Doppa engångsduken endast en gång i lösningen (för att inte förorena lösningen)
2. Komplettera med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande på [kritiska punkter](#).
Använd engångsduk/tvättlapp. Fukta den rena engångsduken med riklig mängd och bearbeta ytan.

Punktdesinfektion

Ytor förorenade med (spill) kroppsvätskor ska desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande.

- Vid stort spill av kroppsvätskor använd först absorberande material exempelvis underlägg/blöja eller likvärdigt
- Den personal som upptäcker spill av kroppsvätskor ansvarar för att punktdesinfektion utförs snarast

Exempel på kritiska punkter

Kritiska punkter, även kallat tagytor, är patientnära ytor eller andra ytor som vidrörs frekvent av patient och/eller vårdpersonal och kan utgöra risk för smittspridning.

- Sängens samtliga delar inklusive madrassens alla sidor
- Sängbordets samtliga delar, även undersida av bordsskiva
- Sänglampa, radio, fjärrkontroll, telefon
- Stol/pall, fåtölj och bord
- Medicinteknisk utrustning (droppställning, volympumpar, patientlift m.m.)
- Garderob/skåp, skärmar inklusive tagytor, t.ex. handtag samt området runt dessa och dörrkarmar
- Vägg-/och instrumentpanel för medicinska gaser m.m.
- Hjälpmedel för förflyttning/träning
- Skötbord
- Tvätt/avfallsställning
- Hygienrummets utrustning såsom alla tagytor samt handfat, duschpall och toalett m.m.

Tvätt och avfall

Hanteras enligt dokumenten "[Städöversikt för vårdavdelningar](#)" och "[Städöversikt för mottagningar](#)" under respektive smitta.

Städning av golv

Städningen avslutas med att golvet rengörs. Synligt spill torkas först upp med rengöringsmedel och vatten eller vid misstanke om kroppsvätskor med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid) eller motsvarande. Se [punktdesinfektion](#) ovan. Därefter rengörs golvet med fuktig metod (rengöringsmedel och vatten). Ytan bearbetas mekaniskt och ska efter avslutad städning vara torr inom en minut.

2. Slutstädning efter patient med känd smitta

T.ex. Rotavirus, diarrésjukdomar, Influensa, RS, Covid-19, klassisk ESBL, kikhosta, vattkoppor, mässling och högsmittsam lungtuberkulos.

Slutstädning efter känd smitta utförs enligt [metodbeskrivning](#) som vid; slutstädning efter patient.

Utöver det ska:

- Vid Influensa, RS, Covid-19, klassisk ESBL, vattkoppor, mässling och högsmittsam lungtuberkulos rekommenderas alkoholbaserad ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt (tensid)
- Vid vattkoppor, mässling och högsmittsam lungtuberkulos ska rummet stå tomt två timmar innan nästa patient tas in. Städning kan ske tidigare om andningsskydd används
- Vid Rotavirus eller andra infektiösa diarrésjukdomar rekommenderas Incidin som ytdesinfektionsmedel. Engångsmaterial/textilier från vårdrum och hygienutrymme kasseras alternativt skickas på tvätt

3. Slutstädning efter patient med MRSA, VRE, ESBL-CARBA, Calici och Clostridioides difficile (Kan beställas av smittstäd)

Slutstädning efter patient med MRSA, VRE, ESBL-CARBA, Calici och Clostridioides difficile utförs enligt [metodbeskrivning](#) som vid; slutstädning efter patient.

Utöver det ska:

- Engångsmaterial/textilier från vårdrum och hygienutrymme kasseras. Om sluss/förum finns görs en individuell bedömning om det behöver kasseras alternativt skickas på tvätt.
- Utrustningen som inte rengörs/desinfekteras i spol-/diskdesinfektor ska vara kvar i rummet om miljöödling ska utföras
- Vid MRSA beställer vårdavdelning slutstädning och därefter utför certifierad personal från Städ och VNS en ATP-mätning. Resultatet av mätningen meddelas omgående

till vårdavdelningen som då får besked om vådrummet är godkänt för nästa inläggning.

- Kontakta Vårdhygien Halland för eventuell miljöodling vid VRE och EBSL-Carba. Rummet kan beläggas i väntan på odlingssvar efter dialog med vårdhygien. Om behov av miljöodling föreligger under helg när ingen hygiensjuksköterska är i tjänst och vådrummet behövs till annan vårdtagare gäller följande: Rummet kan beläggas efter slutstädning, men informera hygiensjuksköterska första vardagen efter helgen för ställnings-tagande till om det blir aktuellt med miljöodling i efterhand
- Vid Calicivirus och Clostridioides difficile rekommenderas Incidin som ytdesinfektionsmedel. Engångsmaterial/textilier från vådrum och hygienutrymme kasseras alternativt skickas på tvätt.
- Slutstädning efter patient med Clostridioidesinfektion som vårdats på flerpatientsrum kan utföras trots kvarliggande medpatient. Patientens vårdplats och gemensamt hygienrum rengörs och desinfekteras

Ansvar

Enhetschefen ansvarar för att det finns tydliga rutiner för vilken personal som ska utföra vad i samband med slutstädning. Rutinen ska vara känd för all vård- och servicepersonal på enheten.

På varje enhet bör finnas en **checklista** för patientnära städning, daglig städning och slutstädning. Checklistan ska dateras och signeras av den som utfört städningen. [Checklista, \(se länk\).](#)

Referenser

Städning i Vårdlokaler (SiV), Vårdhygieniska rekommendationer för städ-, service-, vård- och omsorgspersonal, Svensk Förening för Vårdhygien 2024-05-20.

SS 8760014:2025 Rengöring och städning för minskad smittspridning inom hälso –och sjukvård.

[Vårdhandboken](#)

Uppdaterat från föregående version

2026-05-21 Calici och Clostridioides difficile flyttat från kategori 2 till kategori 3.

Uppdaterat information angående ATP-mätning efter städning vid vård av MRSA-smittad patient.

Länkar och referenser uppdaterade.

Justerat rubrik, kategori 3.

Justerat text angående kassering av material under kategori 3.

